

Iowa Strengthening Families Program för föräldrar med barn i de tidiga tonåren

Iowa Strengthening Families Program är ett manualbaserat program för föräldrar och barn i tonåren som syftar till att förbättra relationen mellan föräldrar och barn. Programmet används primärpreventivt, det vill säga man vänder sig till alla familjer. Det svenska programmet Föräldrastegen har utvecklats från teorin bakom Iowa Strengthening Families Program. Föräldrastegen presenteras i ett annat svar från SBU:s upplysningstjänst.

Fråga

Vilken sammanställd forskning finns på Iowa Strengthening Families Program?

Frågeställare: Projektgruppen för Metodguiden för socialt arbete, Socialstyrelsen

Sammanfattning

SBU:s upplysningstjänst har efter litteratursökning identifierat en systematisk översikt från 2006 om drogprevention. Endast en av studierna som ingick i översikten handlade om Iowa Strengthening Families Program. Författarna till översikten har dragit slutsatsen att det inte finns tillräckligt vetenskapligt underlag för programmets effekter.

På SBU:s upplysningstjänst identifierar och redovisar vi sammanställd forskning (systematiska översikter) eller identifierar vetenskapliga studier som svar på en avgränsad fråga. Vi bedömer risken för bias (överskattning eller underskattning av resultat) i systematiska översikter och presenterar författarnas slutsatser från systematiska översikter med låg eller måttlig risk för bias. I vetenskapliga primärstudier bedömer vi inte risken för bias och därför presenteras de bara som referenser. Vid behov bedömer vi kvalitet avseende ekonomiska aspekter och överförbarhet av resultat i hälsoekonomiska studier och presenterar författarnas slutsatser från de studier som bedöms ha minst medelhög kvalitet och överförbarhet. I svaren väger vi inte samman resultaten eller bedömer graden av vetenskaplig tillförlitlighet.

Bakgrund

Iowa Strengthening Families Program används av socialtjänsten i några av landets kommuner. Metoden syftar till att stärka relationen mellan tonårsbarn och deras föräldrar. Syftet är att förebygga framtida problem med riskbeteenden och missbruk hos barnen. I programmet gör barn och föräldrar gruppövningar var för sig och tillsammans med fokus på familjerelationen [2].

I Sverige har programmet Föräldrastegen utvecklats från teorin bakom Iowa Strengthening Families Program. Föräldrastegen skiljer sig från Iowa Strengthening Families Program på flera viktiga punkter eftersom det har anpassats för en svensk kontext. Forskning om programmet Föräldrastegen presenteras i ett annat svar från SBU:s upplysningstjänst [4].

Avgränsningar

Vi har gjort sökningar (se avsnittet Litteratursökning) i databaserna: Medline, Academic Search Elite, CINAHL, Psychology and Behavioral Sciences Collection, PsycINFO, SocINDEX och Embase.

Vi har formulerat frågan enligt följande PICO¹:

- Population: föräldrar och tonårsbarn
- Intervention: Iowa Strengthening Families Program
- Control: annat program eller sedvanlig behandling
- Outcome: beteende hos barnen som deltar, avseende skolk, kriminalitet, tobak, alkohol och droger, relationen mellan barnet och föräldern, samt föräldrarnas förmåga att förebygga och hantera konflikter med sitt barn.

För att vi skulle inkludera en artikel i svaret krävde vi att den var publicerad på engelska eller ett av de nordiska språken.

Litteratursökningen har begränsats till systematiska översikter.

Resultat från sökningen

Upplysningstjänstens litteratursökning för programmet Iowa Strengthening Families Program genererade totalt 66 artikelsammanfattningar (abstrakt) efter borttagning av dubletter. En projektledare på SBU läste alla artikelsammanfattningar och bedömde att en kunde vara relevant [1]. Denna artikel lästes i fulltext av projektledaren och kvalitetsgranskades. I svaret ingår en artikel.

¹ PICO är en förkortning för patient/population/problem, intervention/index test, comparison/control (jämförelseintervention) och outcome (utfallsmått).

Kvalitetsgranskning/Bedömning av risk för bias:

Under genomförandet av en systematisk översikt finns det risk för att resultatet blir snedvridet på grund av brister i avgränsning, litteraturgenomgång och hantering av resultaten. Det är därför viktigt att granska metoden i en systematisk översikt. Projektledaren/utredaren bedömde risken för bias i översikterna med stöd av de frågor som finns beskrivna i AMSTAR granskningsmall [3] utifrån sex delsteg (detaljerad beskrivning återges i Bilaga Granskningsmall för att översiktligt bedöma risken för snedvridning/systematiska fel hos systematiska översikter). Dessa delsteg är: 1) Frågeställning och litteratursökning, 2) Relevansbedömning, 3) Kvalitetsbedömning och datapresentation av ingående studier, 4) Sammanvägning och analys, 5) Evidensgradering och slutsatser samt 6) Transparent dokumentering. Om översikten inte uppfyllde kraven i ett steg bedömdes den inte vidare för efterföljande steg.

Systematiska översikter

SBU:s upplysningstjänst inkluderade en systematisk översikt med låg risk för bias [1] i svaret (Tabell 1). Den systematiska översikten var från 2006 och i denna jämfördes ett antal drogpreventionsprogram för unga. Det var endast en av de inkluderade studierna i översikten som tog upp Iowa Strengthening Families Program. Författarna till översikten konstaterade att det inte fanns tillräckligt vetenskapligt underlag för en säker slutsats om något av programmets effekter [1].

Tabell 1. Systematiska översikter med låg/måttlig risk för bias

Included studies	Population/Intervention	Outcome
Gates, McCambridge, Smith, & Foxcroft, 2006 [1]		
Seventeen studies, 9 cluster randomised studies, with 253 clusters, 8 individually randomised studies with 1230 participants, evaluating four types of intervention: motivational interviewing or brief intervention, education or skills training, family interventions and multicomponent community interventions.	Young person's < 25 years Interventions intended to prevent or reduce use of drugs by young people delivered in non-schools' settings. Randomised trials that evaluated an intervention targeting drug use by young people under 25 years of age, delivered in a non-school setting, compared with no intervention or another intervention, that reported substantive outcomes relevant to the review.	(1) - To summarise the current evidence about the effectiveness of interventions delivered in non-school settings intended to prevent or reduce drug use by young people under 25; (2) - To investigate whether interventions' effects are modified by the type and setting of the intervention, and the age of young people targeted; (3) - To identify areas where more research is needed. Adverse effect: Not addressed
Authors' conclusion:		
"There is a lack of evidence of effectiveness of the included interventions. Motivational interviewing and some family interventions may have some benefit. Cost-effectiveness has not yet been addressed in any studies, and further research is needed to determine whether any of these interventions can be recommended."		

Projektgrupp

Detta svar är sammanställt av Alexandra Snellman (projektledare), André Sjöberg (utredare), Sara Fundell (projektadministratör) samt Irene Edebert (produktionsordnare) vid SBU.

Litteratursökning

Medline via Ovid 2020-01-24

Iowa strengthening families program

Search terms	Items found
Intervention: Iowa strengthening families program.	
1. (strength* ADJ2 famil*).ti,ab.	1,058
2. Exp systematic review/ OR cochrane library.mp OR exp meta analysis/	192,676
3. ((systematic* ADJ3 review) OR meta analy* OR metaanaly*).ab,ti,kw	256,720
4. 2 OR 3	283,734
Final 2 1 AND 4	25

The search result, usually found at the end of the documentation, forms the list of abstracts

[MeSH] = Term from the Medline controlled vocabulary, including terms found below this term in the MeSH hierarchy

[MeSH:NoExp] = Does not include terms found below this term in the MeSH hierarchy

[MAJR] = MeSH Major Topic

[TIAB] = Title or abstract

[TI] = Title

[AU] = Author

[TW] = Text Word

Systematic[SB] = Filter for retrieving systematic reviews

* = Truncation

Embase via embase.com 2020-01-24

Iowa strengthening families program

Search terms	Items found
Intervention: Iowa strengthening families program.	
1. (strength* NEXT/2 famil*).ti,ab	790
2. 'systematic review'/exp OR 'cochrane library'/exp OR 'meta analysis'/exp	328,901
3. ((systematic* NEAR/3 review):ti,ab) OR 'meta analy*':ti,ab OR metaanaly*':ti,ab	327,335
4. 2 OR 3	419,052
Final 2 1 AND 4	21

/de= Term from the Emtree controlled vocabulary

/exp= Includes terms found below this term in the Emtree hierarchy

/mj = Major Topic

:ab = Abstract

:au = Author

:ti = Article Title

:ti,ab = Title or abstract

* = Truncation

' ' = Citation Marks; searches for an exact phrase

Academic Search Elite, CINAHL, Psychology and Behavioral Sciences Collection, PsycINFO,
SocINDEX via ebsco.com 2020-01-24

Iowa strengthening families program.

Search terms	Items found
Intervention: Iowa strengthening families program.	
1. (strength* NEXT/2 famil*):ti,ab	7,564
2. DE "Systematic Review" OR DE "Cochrane reviews" OR DE "Meta-analysis"	162,048
3. (TI (systematic* N3 review) OR "meta analy*" OR metaanaly*) OR (AB (systematic* N3 review) OR "meta analy*" OR metaanaly*)	371,854
4. 2 OR 3	398,635
Final 2 1 AND 4	94

Referenser

1. Gates, S., McCambridge, J., Smith, L. A., & Foxcroft, D. (2006). Interventions for prevention of drug use by young people delivered in non-school settings. Cochrane Database of Systematic Reviews.
2. The Strengthening Families Program: For Parents and Youth 10-14, hämtat den 2020-02-27 <https://www.extension.iastate.edu/sfp10-14/>
3. Shea BJ, Grimshaw JM, Wells GA, Boers M, Andersson N, Hamel C, et al. Development of AMSTAR: a measurement tool to assess the methodological quality of systematic reviews. BMC Med Res Methodol 2007;7:1.
4. SBU. Föräldrastegen för föräldrar med barn i åldern 13–17 år. Stockholm: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU); 2020. SBU:s upplysningstjänst. Available from: <http://www.sbu.se/ut202014>.